

EVANGELIZIRANI DA BI EVANGELIZIRALI

fra Fernando Ventura, OFMCap

Dokument pripremila skupina za trajnu formaciju Međunarodnog vijeća OFS-a

Ewald Kreuzer, OFS, koordinator

fra Amando Trujillo Cano, TOR

Doug Clorey, OFS

KNJIGA IZLASKA JE KLJUČAN TEKST

U ovom nas broju fra Fernando podsjeća da je “Izlazak temeljno iskustvo Izraela”. Iako se činilo da se nada nalazi ispod pustinjskog pijeska, izraelski narod otkriva Boga. I tako, priča Izlaska postaje od ključne važnosti u spoznaji da Bog u povijesti stvara sjećanja i da Bog Abrahamov, Izakov, Jakovljevi i Otac Isusa Krista, nije Bog dalekog neba, već Bog koji je ovdje i sada.

Otkrivajući Boga Izraela

Knjiga Izlaska ključna je za spoznaju da Bog u povijesti stvara sjećanja. To možemo vidjeti već od samog početka Knjige. Cijela pripovijest o katastrofi započinje progonom u Egiptu, te ondje stoji: “*Uto u Egiptu zavlada novi kralj, koji nije poznao Josipa*” (Izlazak 1,8). Drugi način na koji bi se ovo moglo reći jest da je čovjek došao na vlast bez ikakvog sjećanja na prošlost; odnosno, dolazi na vlast bez povijesne pozadine. U tom se trenutku čini da je sve nestalo. Da je nada zakopana pod pustinjskim pijeskom. Međutim, upravo se ovdje otkriva Boga. Zbog toga je Izlazak temeljno iskustvo Izraela. Tekst je bremenit simbolikom vremena i sjećanja. Uspjeli smo preživjeti dvije tisuće godina jedino iz razloga što smo, od 70. pa do 1946., stalno govorili: “Dogodine u Jeruzalemu.” To je naša polazna točka i upravo se tu nalazimo. Bog je Izraelov narodni heroj. I mi dugujemo ovu briljantnu intuiciju Židovima, kao i narodu Staroga zavjeta, koji su Boga nebeskoga spustili na zemlju.

Bog koji je ovdje i sada

Bog Abrahamov, Izakov, Jakovljevi i Otac Isusa Krista, nije Bog dalekog neba, već Bog koji je ovdje i sada. Ciganski Bog, Bog ceste, prašine i vjetra. Ovoga Boga oslovljava se s “ti”. Ovo je znakovito jer u grčkom i hebrejskom nema formalnog oblika “Vi”. “Blagoslovljen si, Gospodine Bože Izraelov, Kralju vječni.” Tako glasi početak svake židovske molitve. Mi se Bogu obraćamo prisnim jezikom, ne iz nepoštovanja, već zato što je naš odnos s njime prisan; poruka je ta da se Bog “pretvorio” u jednog od nas. Zapravo, moj “ja” može jedino izrasti u svjetlu odnosa na *ti*, to jest u uzajamnom odnosu. Svatko od nas u prisutnosti velikodostojnika prigiba glavu. Moj “ja” može jedino rasti u prisnom odnosu na *ti*. To je poruka Biblije, to je Franjina poruka. To je vapaj sveopćeg bratstva, bez gospodara ili slugu... Društva braće i sestara.

MS 206
Hebrew square book script. Iraq, 1st half of 11th c.

No pogledajte koliko smo daleko od te zbilje! U našim vlastitim kulturama često u svojim bratstvima živimo s istim nedostatkom poštovanja koje je prisutno i u našem društvu. I dalje zasnivamo život na svojim titulama. Na svome “zlatu” (imetku). Na svojim kastama. I to u svim slojevima i u svim kulturama. I često zadržavamo kastinski mentalitet u svojim bratstvima, u svojim samostanima. To je krivo. To nije put kojim nam je ići. Naš krajnji cilj ne može biti moć. Krajnji cilj ne može biti u tome da postanem članom organizacije u svrhu popravljivanja

vlastitog života i života bližnjih. Da se poslužim strukturom u koju sam samog sebe postavio. A to je ono što imamo. Imamo ljude koji dolaze sisati poput parazita – parazita na Crkvi, parazita na Redu, parazita na bratstvima i samostanima. Takvih ljudi nam je preko glave!

Bog koji vidi, koji zna, koji silazi

Vratimo se razgovoru između Boga i Mojsija na Horebu (Izl 3,7-10) i obratimo pažnju na glagole koji su upotrebljeni u tekstu. Očito se ne radi o Bogu iz dalekog neba. Radi se o Bogu koji vidi, koji zna, i koji silazi kako bi izbavljao. To je *kenos*, ili samopražnjenje. Nama pak često nije na pameti *kenosis* (samopražnjenje), već radije *anastasis* (uskrsnuće). Kad postajemo svećenici, redovnice i redovnici (pa čak i svjetovni franjevci), ne spuštamo se ni na čiju razinu, već se radije uspinjemo na društvenoj ljestvici. To je sramota našeg Reda po svem svijetu, a to primjećujemo na svim kontinentima. Još uvijek među zvanjima imamo mnogo onih koji smatraju da postati svećenikom, redovnicom ili redovnikom znači društveno promaknuće. A tamo gdje to nije slučaj, stvari postaju gadne. No ta nas situacija nuka na promišljanje. Jesmo li ovdje radi samopražnjenja (*kenosis*), ili radi uskrsnuća (*anastasis*)? U mojoj zemlji kažu da jedini koji mogu živjeti, a da ništa ne rade jesu svećenici i pripadnici vojske. Možda su u pravu. Ovaj Bog se “pretvar” u nas, te silazi dolje kako bi bio s nama, kako bismo mi mogli zajedno s njime uskrsnuti. To je Bog koji se spušta u moj svijet, i koji se “pretvara” u mene kako bi se moja povijest pretvorila u vječnost. Da se moja imanencija preobrazi u transcendenciju. To je taj put.

Božja poruka i plan

A ovo je poruka: “*Na ovoj gori* JAHVE nad vojskama spremiće svim narodima gozbu od pretiline, gozbu od izvrsna vina, od pretiline sočne, od vina staložena. Na ovoj gori on će raskinuti zastor što zastiraše sve narode, pokrivač koji sva plemena pokrivaše. Uništit će smrt zasvagda. I suzu će sa svakog lica JAHVE, Gospod otriti; sramotu će svog naroda na svoj zemlji skinuti; tako JAHVE reče.*” (Izaija 25,6-8). Ovo je euharistijski tekst Staroga zavjeta. I to je izazov bliskosti o kojoj sanjamo. To je Izaija. Koja je tema ovog teksta? Jelo. Tko je kuhar? Bog! Tko poziva na gozbu? Bog! Tko su gosti? Svi ljudi, uključujući katolike. A što je na jelovniku? Sočna jela i izvrsna vina. Razmotrite jelovnik u pogledu vremena: govedu treba vremena da se ugoji. Kako bi sazrilo, i vino treba vremena. Ovo je plan, životni projekt otvoren svima, bez iznimki, bez isključivanja.

Nažalost, naša Crkva i dalje ima ljude koji su obilježeni i koji su isključeni jer su vani. Jer mi, sveci, ne možemo živjeti s grešnicima. Ali na ovoj gozbi, svi su dobrodošli! U pripremu gozbe uloženo je vremena, a namjenjena je svima. Pripravljena je iz iskustva zajednički proživljenog života. Iz ovog iskustva zajedništva i bratstva. A što je s pokrivačem koji pokriva sve ljude? Što će se dogoditi s tim velom? Zapravo, što je taj veo koji se koristi kod žalovanja? To je tkanina koja nas štiti od pogleda i samim time onemogućuje komunikaciju. Ne zbog naših razlika, već SA našim razlikama. Što će Bog učiniti sa suzama? Gdje ja moram biti kako bih drugima obrisao suze? Gdje je Bog? On nije Bog u dalekom nebu. Ne, on je Bog koji se ne boji izgovoriti: “Volim te!”

To je ovaj Bog kojemu mi isto možemo reći s Izaijom: “*Duh Gospodnji na meni je, jer me Gospodin pomaza.*” Tko je pomazan? Svi smo pomazani! A radi čega smo pomazani? Pomazanje valja samo za jedno. Za poslanje. Sve ostalo je čisti folklor. Ostalo znači i dalje htjeti raspravljati o besmislicama!

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE I RASPRAVU U BRATSTVU

- 1) Zašto je za nas tako važno da shvatimo priču o Izlasku?
- 2) Kako mi možemo, kao bratstva, živjeti solidarno s cijelim čovječanstvom, bez obzira na naš društveni položaj, imetak ili na bilo koju vlast koju mislimo da imamo?
- 3) Na koji način mi, kao svjetovni franjevci isključujemo druge u svom svakodnevnom životu? Na koje praktične načine možemo postati oni koji radije uključuju nego isključuju druge?